Ar pafcha wifuschehliga augsta Keisara wehleschanu.

Makfa ar peesuhtischanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 35 kap.
bes Peelikuma: par gadu 1 „ 60 „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 25 „
bes Peelikuma: par ½ gadu — „ 85 „

Makfa bes peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bes Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „

Mahjas Weesis.

Mahjas Weesis teek isdots sestdeenahs no plksk. 10 sahkot.

Makfa par sludinaschanu:
par weenas flejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rindu ceenem, makfa 8 kap.

Redakzija un ekspedizija Rigâ, Ernst Plates bilschu- un grahmatu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Petera basnizas.

31. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeku.

№ 31. Sestdeen, 2. augustâ. 1886.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war pastellet un **sludinajumus** nodot **Rigâ, pee Petera basnizas.** Bes tam „Mahjas Weesi" war wehl pastellet bes daudſ peenemſchanas weetahm Peterburgas un Jelgawas Ahr-Rigâ un Sarkandaugawâ, wehl zitôs pilsehtâs, kâ: **Jehsis:** Grahwel un Peterson k. bodê; **Walmeerâ:** E. G. Trey k. bodê; **Walkâ:** M. Rudolff un Paulin k. bodês; **Ruſenê:** J. Alksne k. grahm.-bodê; **Limbaschôs** D. Uhder k. bodê; **Jelgawâ:** H. Allunan un Besthorn k. grahm.-bodês; **Bauskâ:** J. Beckmann k. grahm.-bodê; **Kuldigâ:** Besthorn k. grahm.-bodê; **Wentspilî:** M. Ries k. grahm.-bodê; **Leepajâ:** Ukstin k. grahm.-bodê; **Tukumâ:** Baumann k. grahm.-bodê; **Talsôs:** H. Tow k. grahm.-bodê un bibliotekâ un Wolontschewski k. grahmatu-bodê; **Kandawâ:** Jaegermann k. weesnizâ; **Sabilê:** Ginter kga weesnizâ. Tad wehl „Mahjas Weesi" war apstellet pee saweem zeen. draudses mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skrihwereem, kurus mihli luhdsu, tahdas apstelleschanas laipni peenemt.

Politikas pahrskats.

Wahzijas un Austrijas keisaru satikschanahs Gasteinâ daudſ ko dewuse apzeret un rakstit Wahzu un Austreeschu awisehm. Winas schai keisaru sanahkschanai peeleek leelu politisku swaru.

Pehz Ungarijas ministra Tiszas pahrnahkschanas is Ischlas war par ne-isdewuschos eeskatit mehginajumu, tautisko jautajumu eejaukt Austrijas-Ungarijas kara spehku jautajumâ. Ari Tiszam ir tahdas domas, ka saweenotâ Austrijas-Ungarijas kara spehka jautajumu newarot sajaukt ar tautisko jautajumu, kara spehks esot usturams neaistikts no tautiskeem strihdeem.

Schahdas domas pa leelakai daksai ari issazitas no Austrijas un Ungarijas leelakahm awisehm.

Starp Franziju un pahwesta waldibu sinamas pahwesta suhtneezibas leetas dehl Kihnâ wehl naw pilniga islihdsinaschana panahkta. Pahwesta waldiba no sawas puses wisu darijuse, lai ar Franziju nenahktu nekahdâ sadurschanâ jeb berseschanâ, kâ to kahda Italijas awise raksta, kas pahwesta waldibai jo tuwu stahw. Schi awise raksta tâ: Watikans (pahwesta waldiba), eekam kahdu isschkirschanas soli spehra, pirms to pasinoja Franzijas waldibai. Wina isskaidroja, ka wina Franzijas satiksmê ar Kihnu negribot eejauktees, un Kihnas waldibai sazijuse, ka wehlotees Franzijas labo satikschanos ar Kihnu usturet. Us tahda pamata turejusehs pahwesta waldiba. Domajams, ka zaur schahdeem isskaidrojumeem no pahwesta waldibas puses Franzijas waldiba beigâs apmeerinasees un wiss labâ draudsibâ islihdsinasees.

Par telegrafu atnahkuschas sinas, ka pahwesta weselibas buhschana peenehmuse draudigu isskatu. Pahwests tagad koti nespehzigs un wina tuwineeki jaw sahkot pahrdomat, kas darams, ja pahwests drihsumâ mirtu. Daschi issakot, ka pahwests tikai kahdus mehneschus wehl buhschot dsihwotajs. Nekahds brihnums ari nebuhtu, ka katolu basnizas galwa sawas wezâs azis aisdaritu us muhschigu dusu, jo deesgan leelu wezumu pahwests, Leons XIII., jaw ir sasneedsis.

Par sazialistu prahwu Belgijâ kahda ahrsemes awise raksta tâ: Wisi Belgijâ skatahs ar leelu usmanibu us sozialistu prahwu, kas teek isspreesta Hennegawas swehrinato teesâ. Kâ leekahs, tad schi prahwa preeksch dumpineekeem isnahks koti wahriga; jo waldibai ar to ween nepeeteek, dumpineekus un noseedsneekus issinat un tos nodot likumigam sodam, bet ari wiseem spehkeem nopuhlejahs, lai tos dumpja zehlejus un wadonus dabutu rokâ un waretu saukt pee likumigas atbildibas. Pehz tam pehtijot ir issinatas deesgan eewehrojamas leetas, proti diwi leelakee dumpineeku wadoni, Fallê un Schmidts wahrdâ.

Kâ is senakahm awischu sinahm wehl lasitajeem buhs atminams, tad Anglija sawâ laikâ uswareja Birmas walsti, tureenas kehninu sawangodama. Uswareschana nebija Angkeem gruhta. No tam wini spreeda, ka tapat buhschot weegli, uswaretos Birmeeschus pahrwaldit. Cesahkumâ tas ari tâ islikahs, bet wehlak Birmeeschi sahka pretotees, masôs dumpineeku pulkôs pulzedamees un kur eespehdami, Angkeem usbrukdami. Tâ jaw ilgaku laiku dumpineeku pulzini nedewa Angkeem meera, kureem bija deesgan puhlinu, lai no scheem dumpineeku pulzineem atgainatos. Tagad no Birmas nahk sinas, ka minetee masee dumpineeku pulzini saweenojuschees leelakôs pulkôs un tad usbruhkot Angkeem. Kad aukstaks laiks sahksees, tad 5000 kareiwju tikschot suhtiti us Birmu, lai waretu pret dumpineekeeem ar labaku sekmi karot.

Labradorâ (Amerikâ) jaw ilgaku laiku plosahs breesmigs bads, kas daudſ zilwekus gahsis kapâ. Tagad kahda Angku awise no tureenas dabujuse schahdu sinu: Kahds Eskimos, wahrdâ Nansi Waret, is Okas (Labradorâ) nonahzis St. Dschonâ, kursch teizis, ka winsch ar sawu seewu esot tee weenigi zilweki, kas no wiseem tureenas 130 eedsihwotajeem palikuschi dsihwi. Marta sahkumâ esot eestahjees ehdeenu truhkums. Katris ekas pileens un katris rona ahdas gabalinsch tizis isleetats ehschanai, lihdſ ari no tahdahm leetahm nekas wairs nebijis atronams. 3. junijâ wini 6 deenas no weetas neka nebij ehduschi un no salkuma peespeesti, wini apehduschi kahdus baltu zilweku lihkus. Kahdi Indianeeschi miruschi no saltuma un kas bijis nomiris, ta lihki sagreesuschi un ehduschi. Tahdu baribu ehdot iszehlusehs breesmiga asins sehrga un 1. julijâ bijuschi tikai 16 zilweki pee dsihwibas, kad tee wairak neka 25 lihkus bijuschi apehduschi. Schee nu sataisijuschees un sunus ragawâs aisjuhguschi, brauku-schi gar juhrmalu us preekschu. Tâ brauzot usnahza sneega putenis un 25 lihdſ 30 ledus lahtschi wineem usbrukuschi, kas wisus nokoduschi, tikai 2 atstahdami dsihwus (proti mineto eskimosu ar sawu seewu). Tuhkstoscheem lahtschi nahkuschi no Penilendes puses, usbrukuschi zilwekeem un is kapeem israkuschi lihkus un apehduschi. Leels semes gabals tâ esot ispostits. Hopes Dales kaiminds esot diwu mehneschu laikâ wairak neka 150 zilweku zaur badu, aukstumu un lahtscheem sawu dsihwibu saudejuschi. Wihri, no salkuma pustraki palikuschi, lihdſ beidsamam zihnijuschees ar plehsigeem swehreem, bet lahtschi beigâs palikuschi tee uswaretaji. Tâ stahstija eskimos.

Ahrsemes sinas.

Austrija. Pragas pilsehtâ, kâ kahda Wahzu awise sino, Wahzeetiba beidsamôs gadôs ejot masumâ. To peerahdot kauschu skaitischana, pehz kahdas bija Pragâ 70,000 Wahzeeschu un pehz kahdeem gadeem tikai 20,000. Tikai wisjaunakâ laikâ tur Wahzeetiba sahkot stiprinatees. Tas noteekot zaur Wahzu amatneeku beedribu, kas diwus gadus atpakaļ tikuse dibinata. Schi beedriba sapulzejot Wahzu amatneekus un tos pazekot augstakâ isglihtibas stahwoklî.

Belgija. Marta mehnesî, kâ to sawâ laikâ sinojam, zaur strahdneeku nemeereem notika daschadas nekahrtibas, saweenotas ar postischanas un laupischanas darbeem. Belgijas teesas sahkuschas ismeklet, kas pee minetahm nekahrtibahm un noseedsibahm nehmuschi dalibu. Ismekleschanas darbi naigeem soteem us preekschu eet. Laba teesa noseedsigo dalibneeku jaw noteesati, tagad atkal kahdi 200 zilweku teesas preekschâ saukti un par teem tagad teek teesa spreesta. Schee teesajamee noseedsneeki ir tee, kas pee stiklu fabriku ispostischanas nehmuschi dalibu.

Ar leelu usmanibu, pat ar leelu ruhpibu skatahs us gaidamo 15. augusta deenu, jo tad Belgeeschu sozialisti noturehs Brifeles pilsehtâ sapulzi, kur kahdi 15,000 zilweku sapulzesees. Sozialisti peesobojot poliziju, proti tahdâ wihsê: Polizija esot zaur zirkulara raksta apklausinajusehs, kas sozialistu wiswairak eewehrojamee wadoni par tahdeem zilwekeem un kahda wineem pagahtne; sozialistee, lai poliziju waretu kaitinat, ari islauduschi zirkulara rakstu, kur wini atkal apklausinajahs, ko polizistu preekschneeki un kahda teem pagahtne.

Gentes pilsehtâ sozialisti sazehluschi leelu trokšni, kad tur jauni kara-pulki atnahkuschi, lai wajadsigâ brihdî kahrtibu usturet.

Holandija. Tureenas waldiba pret sozialisteem un pretwaldneekeem sper stingrus solus. Diwdesmit no scheem putneem, kas nehmuschi dalibu pee eelu nemeereem Amsterdamâ, waldiba likuse sanemt zeeti. Starp apzeetinateem ari atrodahs Wanderbroks, kas us eelu skanstehm usstahdija sarkano karogu.

Amsterdamas burmeistaram no waldibas nodoti 18,000 gulschu, lai tos isdalitu eewainoto polizijas eerehdnu familijahm, kas zaur eelu nemeereem eewainoti. Kahda tureenas awise usaizina waldibu, lai ta pee Eiropas leelwalstim eesneegtu preekschlikumu par to, ka buhtu islaischams sawstarpigs likums pret sozialisteem un pretwaldneekeem. Neweens Holandijai nepahrmestu, ka wina zaur tahdu preekschlikumu brihwibu apdraudejuse. Ja leelwalstim labaki patiktu, ka no kahdas leelwalsts puses tiktu tahds preekschlikums preekschâ likts, tad to it labi waretu firsts Bismarks isdarit. Doma, ka schahdas domas mineta awise issazijuse ar ministru preekschneeka sinu. Zitas tureenas awises sino, ka drihsumâ nahkschot pee apspreeschanas preekschlikumi, kas aprobeschoschot sapulzeschanahs teesibu sem klajas debess.

500 polizisti beidsamo nemeeru dehl isstahjuschees no sawa deenasta.

Anglija. Sihmejotees us Jhru jautajumu Angku waldiba nodomajuse, nodarbotees ar Jhru jautajumu, lai to waretu sekmigi galâ west. Pee apspeeschanas likumeem negribot kertees. Wisas Irlandes pahrwaldes tikschot pahrgrositas un laudim wairak tuwinatas.

Kahda sekme buhs Angku waldibas nodomam Jhru jautajumâ, to sinams wehl tagad newar paredset; janogaida, zik labi Angku waldibai ar sawu Irlandi weiksees.

Italija. Wenedigas pilsehtâ un tureenas apkahrtnê jaw kahdus mehneschus wairak zilweku saslimuschi un nomiruschi ar koleeras sehrgu, kas tureeneeschus un sweschineekus gahsuse leelâ nemeeribâ. Tik Italijas kehninsch, kâ ari kehnineene scho pilsehtu apmeklejuschi, lai ar sawu

Par mahju lopu slimibahm.

No Th. Weicherta.

(Skatees Nr. 24.)

II. Muguras asinsſehrga (gowslopeem).

Cesahkumâ lops behdigs un noguris stahw, trihz ar pakaļas kahjahm, ne-ehd un negremo. Wehdars ir usdsihts, zeetee iskarnijumi (ekskrementi) ir sausi un ar sakrezejuschahm asinim; tapat ari schkidree iskarnijumi no tumschas krahsas un beeschi asinaini. Slimibai wairojotees lops sahpês sten. Slimibas wisaugstakâ stahwoklî slimais lops paskahwigi gul, newaredams peezeltees, paleek pee wisahm meesahm auksts un pehdigi nobeidsahs.

Muguras asinsſehrgai zehloni gandrihſ tee paschi, kas leesas sehrgai; jo ta jaw pa daļai ir weenigi leesas sehrga, tikai winas stahwoklis ir sarnâs.

Labi tureteem lopeem wajaga 8 lihdſ 10 mahrzinu asinu nolaist, un 4 lotes linu-ekas ½ stopa uhdenî 3 reisas deenâ dot, kamehr zauri ne-eet. Ari war tapat kâ pee leesas sehrgas salmiaka spirtu leetot, tikai ik 3 lihdſ 4 stundâs; 2 reis deenâ wajaga klistiri likt. Kad klistiris nelihdſ, tad wajaga iskarnijumus nonemt ar roku, bet rokai wajaga buht pilnigi weselai un labi ekotai, zitadi war rastees nahwiga saslimschana.

III. Mehles ehdajs (gowslopeem).

Schi slimiba ari ir leesas sehrga; slimais lops seekalajahs, stahw nemeerigs un mehle stipri uspampst. Pirms slimiba parahdijusehs, pat ari slimibas sahkumâ, lops tapat kâ wesalee ehd un dser. Kad muti apluhko, tad eeraugа wirs mehles reeksta leelumâ apaļas tulsnas, kuras eesahkumâ baltas, wehlak paleek bruhnas waj melnganas. Tulsnu schkidràs strutas isplahta slimibu tahlak. Kad tulsnas sakriht, tad ronahs bruhna kamara, sem kuras strutas mehlê arweenu dsiļaki ee-eedahs un dwascha ir stipri smirdoscha. Wisa mute, rihkle un kungis war ihsakâ laikâ dabut branti, ar ko lops, trihzedams un ar usdsihtu wehdaru, leeläs bailês nobeidsahs.

Kad laikâ palihdsibu nesneedſ, tad slimiba pa leelakai daļai ir nahwiga; bet kad palihdsibu ihsâ laikâ sneedſ, tad lopi, lai gan gauschi, tomehr gandrihſ arweenu isglahbj.

Mehles ehdaju zehloni, kas beeschi ganamu pulku nomaita, ir pa leelakai daļai tee paschi, kahdi ir leesas sehrgai, wiswairak leels karstums, purwju uhdens un skahdigi augi. Zaur gaisu schi slimiba nepeelihp, bet gan zaur tulsnu strutahm zilwekam ronahs karbunkelu augoni.

Slimajam lopam wajaga muti atplehst un mehli, zik tik eespehjams, iswilkt; wislabaki, kad roku ar sausu nahtna lupatu apseen, lai mehle atpakaļu nesslihdetu. Tulsnas wajaga ar asu nasi pahrgreest un greeseenu ar etiki un uhdeni ismasgat. Ja sem tulsnahm ronahs ehdajam lihdsigi trumi, tad winus wajaga ar sahls skahbi apsplapinat waj ar karstu dselsi dedsinat un ar stipru etiki apmasgat. Weenkahrschaki ir, kad iswilktai mehlei ar bleka karoti nokasa lihdſ weselai meesai wisas tulsnas un trumus un to ar etiki un sahls uhdeni nomasga. Preeksch apmasgaschanas ari waretu leetot schihs sahles: salmiaku un sprantschu krihtu (grinspanu), no katra 1 unzi, etiki ½ mahrzinas un medu ¼ mahrzinas. Eekschigi lopam neka newajaga dot.

Kad ganamam pulkam mehles ehdajs parahdahs, tad wajaga wiseem lopeem ik deenas 2 reisas muti apluhkot, lai pee masakàs slimibas sihmes waretu leetot augschâ minetos lihdsekkus.

(Turpmak beigums.)

Par leesas sehrgas dseedinaschanu ar homeopatiskahm sahlehm.*)

Zeen. M. Schimmin kungs us manu raksteenu par „Mahju lopu slimibahm" atbildedams, wisus mahzitos weterinarus (aleopatiskos) apsihmedams par wezu eeraschu un aisspreedumu zeenitajeem un aisstahwetajeem, dod padomu, leesas sehrgu dseedet homeopatiski, starp ziteem wahrdeem ari schahdus rakstidams:

„Lihdsekkis, par kuru gribu rakstit, gan warbuht ne no weena weterinar-ahrsta Latwijâ naw sinams darits; pat naw no wineem tizis ismehginats, jo zitadi tee sawus wezos, reti lihdsoschos lihdsekkus jaw sen buhtu atmetuschi. Bet laikam tas noteek gan weenigi tamdehl, ka tas ir homeopatisks, un ka winu (weterinar-ahrstu) padomi ir daudſ wezaki, kamehr tas, par kuru rakstischu, ir jaunlaiku, scha gadu simtena behrns; jo wiss, kas ir wezs, turahs sawam jaunajam pretineekam preti, bet galu galâ teek pahrwarets. Koti jauki schahdas domas issaka v. Reichenbachs: „Wisam jaunam jazihnahs pret wezu; nepatikschana, sawu telpu atdot jaunajam, rada pretestibu." Tâ tas ir ar homeopatiju un aleopatiju."

*) Skatees „Mahjas Weesi" Nr. 28.

Zeen. M. Sch. kungs, wiss naw selts, kas spihd un wiss naw labs un teizams, kas jauns. Juhs it droschi teizat, ka weterinari wehl nemaſ homeopatiju ne-esot ismehginajuschi; es atkal prasu, no kam juhs to sinat? Waj tikai no tam, ka homeopatiju koti maſ jeb labaki sakot, te gandrihſ nemaſ ne-eewehro? Tas peerahditu, ka homeopatija israhdijusehs par nederigu; jo par tahdeem wezuma peekritejeem juhs tatschu muhsu mahzitos ahrstus neturesseet, ka wini jaunu un teizamu dseedeschanas metodi usupurehs wezahm eeraschahm. Ka muhsu ahrsti sawôs sinibu pehtijumôs us preekschu eet un wisu jaunu, ja tas tikai labs, peenem, to peerahda bakteriologiskas stanzijas; jo tik ko Pastèra trakuma giftes poteschana israhdijahs par derigu, tuhlit ahrsti zeko us Parisi mahzitees, kâ schi breesmigâ sehrga dseedejama, neteikdami wis: tas ir jauns, tas ar muhsu wezeem prinzipeem nesaderahs. Tizat man, ka homeopatija jaw sen no aleopateem ispehtita un par nederigu atsihta;*) jo kad tas tâ nebuhtu, tad jaw muhsu ahrsti dseedetu ar homeopatiskahm sahlehm; tas ir weenaldsigi, ar ko lihdſ, kad tikai lihdset war.

Ja juhsu wahrdeem war taisit schahdus spreedumus: Waj juhs nu tureet wisus aleopatus (ahrstus, kas turahs pee aleopatijas) par tik apspeesteem garâ, ka wini ne-eespehj sahlu ihpaschibas isschkirt, turedamees pee wezu wezahm eeraschahm; jeb jums naw skaidra spreeduma par homeopatiju un aleopatiju.

*) Leelakâs pilsehtâs ir homeopatisti ahrsti un homeopatiskas apteekas, kas peerahda, ka ari homeopatijai netrubhst sawu peekritejeu.

Red.

meerigo, besbailigo istureschanos waretu bailigos eedroschinat un ari sweschineekeem peerahdit, ka tik bailigi nemas naw, Wenedigu apmeklet. Italijas kehninsch pret Wenedigas nabadsigeem un semeem esdsihwotajeem isturejahs loti schehligi un laipni; kad winsch aisbrauza, tad tureenas burmeisteram nodewa 40,000 franku par palihdsibu nabadsigeem eedsihwotajeem. Bet wehl wairak, winsch lika is Romas no sawas paschas naudas atsuhtit 100,000 franku, kas buhtu par pamata kapitalu kahdai labbarigai sabeedribai, kas naudu lasa, lai ar to waretu pabalstit zaur koleeras sehrgu zeetuschas nabagas familijas.

Sawâ labdaribâ Italijas kehninsch wisur israhdijahs par dewigu.

Eekschsemes sinas.

Pinku muischâ isgahjuscho swehtdeenu eeweda jauno mahzitaju Gustawu Kleemani.

Bilderlinu labprahtigo ugunsdsehsezu beedriba swehtdeen, 27. julijâ notureja generalsapulzi, kur lihdschinigàs waldes weetâ, kura no amateem atkahpahs, eezehla: par preekschneeku — hofrahtu E. Wahrhusenu, par darbwedi — A. P. Ruhtenbergi, par kases preekschneeku — Karli Kymmeli, par rihku wadoni — W. Göttlingu un par hauptmani J. Sommeri.

No Kokneses. Laikraksti jaw nesuschi wairak apraksta par Keisariskàs Augstibas Augsta Keisara Brahla un scha augstas Kundses apzeemoschanu un Winu sanemschanu, tà raksta „B." Ari Kokneseescheem bija schahda reta laime. Scho reto brihdi aprakstot, atkahrtotos pa dakai tas pats, kas jaw par zitahm weetahm teikts. Tadehł ihsumâ peeminams: Ar wisleelako dedsibu wisa Kokneses draudse rihkojahs uf augsto Weesu sanemschanu 25. junijâ, pee Kokneses dselszela peetures. Goda wahrti bij jauki puschkoti ar wainageem, puku wihtehm un daudz un daschadeem karogeem. Augstajam Pahrim peebrauzot, to apsweizinaja pareistizigee ar kreewisku dseedatu „Deews, sargi Keisaru". — Pehz tam draudses lutertizigee behrni dseedaja „Deews Kungs ir muhsu stipra pils". Augstà Kundse schehligi peenehma pasneegto puku puschki, aplaimojot pasneedseju ar Sawu atsinibu, teizot: „Tas tatschu ir loti jauki, loti jauki!" Tschetras balti zehrbuschàs meitenes gahja augsteem Weeseem preekschâ, pukes kaisidamas. Keisariskajas Augstibas ar schehligu patikschanu noklausijahs dseesmâs, no kuwahm daschas tika skandinatas ar tschetrsimt balsim. Augstee Weesi aplaimoja zaur sawu schehligu usrunu draudses preekschneeku, mahzitaju, pagasta wezakos un dirigentus. Pirmejam bija ta laime, sanemt un tahłak nodot augsto Weesu pateizibas. Pehz 20 minutu pakaweschanahs Tee dewahs atkal tahłak zeâ, no tuhkstoschbalsigeem „urra" sauzeeneem pawaditi. Wiss schis brihdis bija sirdi kustinoschs. Lai scho deenu jo wairak swehtitu un lai, it sewischki jaunai pa-audsei pawalstneeka juhtas jo dsiłaki sirdî eespeestu, tad tuhdał pehz augsto Weesu pawadischanas wisi kori un wisas skolas sem saweem karogeem stahjahs swehtku gahjeenâ, — un musikai atskanot, dewahs uf Pehrses lihzi, israudsito weetu preeksch behrnu swehtkeem. Sche papreekschu behrni, kà ari dseedataji tika pazeenati, pehz tam pee behrneem sahkahs daschadas rotakas un pee-auguscheem deja. Ari daschadahm wairak balsigahm dseesmahm bija usdewums, schos swehtkus no sawas puses kuplinat. Deena beidsahs, sirds bij ko baudijusi; it sewischki jaunai pa-audsei waidsini starot staroja. Pee schahs reises lai buhtu atlauts ari peeminet Kokneses dseed. beedribas dahmu komitejas preekschsihmigo zensibu. Dsihwi atsihdamas literaturas usplaukschanas swaru, Kokneses dahmas dedsigi kehruschahs pee darba, isrihkot basaru, no kura eenehmuma puse nospreesta preeksch derigu grahmatu apgahdaschanas. Zerams, ka schejeenes dahmu komiteja nebuhs ta pehdejà, kam schinî sinâ buhs tik dsihwa atskahrschana un darba ussahkschanâ tik ne-aiskawejama zensiba. — Newar wisi buht tik laimigi augstakas skolas apmeklet, — japasneedz wineem selta padomini mahjâ. Kas war sinat, zik weens weenigs rubukitis, uprets schim noluhkam, nespehtu pee wisas tautas saseet sahpigu wahschu, jeb ari zik wezakeem asaras ne-aistaupitu, — ja tam buhtu laimejees, weizinat un tautâs raidit kahdu derigu grahmatu ahrstu sinibâs, waj ari kahdu paidagogisku grahmatu, is kuras wezaki smeltu padomus, kà jaw pat masâs deenâs pee behrna jadarbojahs, lai daritu winu nespehjneeku uf sliktu, bet apbrunotu preeksch wisa muhscha tik uf labu un kreetnu? — Waj smalkjuhtigam zilwekam naw zita sahpes pascha sahpes, zitu preeki pascha preeki? Tadehł darbotees wispahrigâ labâ, ir ari darbotees sawâ labâ, un tahda darboschanas ir leezibas no dsiłas smalkjuhtibas. — Tadehł atsinibu un zeenibu pelna tahda swehtiga darboschanahs, kà augschâ minetà. Wehlu labam darbam labi weiktees, lai gan telpas truhkums Kokneses beedribas wispahrigahm darboschanahm par leelu kawekli.

Terbatas uniwersitetê preekschlasijumi sahksees 20. augustâ. Apleekamee termini nosaziti uf 16., 18. un 19. augustu; kas wehlahs eestahtees par studenteem, teem uniwersitetes kanzlejâ japeeteizahs 11., 13. waj 14. augustâ.

Kursemes gubernas prokurors, schatsrahts Mjasojedows, pagodinats ar Keis. Augstibas leelknases Marijas Pawlownas portreju, uf kuras Augstiba sawas paschas roku usrakstijuse „Marija 1886".

„Kursemes gub. awisê" lasams, ka muhsu Kungs un Keisars Wisschehligi apbalwojis ar sudraba medaleem, ar usrakstu „par uszihtibu", nesajamus uf kruhtim Stanislawa bantê, schahdus pagasta amata wihrus, kà: 1) Osolu muischas pagasta wezako, Tukuma aprinki, Ansi Kirpi; 2) Wirkas muischas pagasta wezako, Dobeles aprinki, Frizi Kungu; 3) Skurstenu muischas zitreisejo pagasta wezako, Frizi Treumani; 4) Kurmules pagasta preekschneeku, Kuldigas aprinki, Andschu Mundezeemu, un 5) Skrundas pagasta preekschneeku, Kuldingas aprinki, Juri Leduskukaini.

Greenwaldes sawstarpigàs ugunsapdroschinaschanas beedribas statuti 18. julijâ no eekschleetu ministerijas apstiprinati.

Par ugunsgrehkeem Kursemê „Mit. Ztga" dabujuse schahdas sinas: 17. julija rihtâ sibins eespehra Kabiles Tihdeku-Breeschu mahjâs un nodega klehtis un schkuhnis, — skahdes ap 2,500 rbł., bet apdroschinats tikai par 385 rbł.; naktî no 19. uf 20. juliju nodega Elkschnu Bischu krogs (Jaunjelgawas apr.), kas par 1000 rbł. bijis apdroschinats; 16. julija pehzpusdeenâ sibenis eespehris Dignajas Kalwanu mahjâs un nodega lopu kuhtis, — skahdes ap 800 rbł., bet apdroschinats bij tikai par 45 rbł.

Is Kalnamuischas. Ił. mahju saimneeze par sawa wihra nokauschanos, ko jaw wehstijahm aiswinâ numurâ (Sk. „M. W." Nr. 30), dabujusi sirdskrampjus un nomirusi. Peezi sihki behrnini nu palikuschi bes tehwa un mahtes. („L. A.")

Dundaga (Kursemê). No Dundagas sainmeekeem, kà „Gold. Anz." sino, tizis buhwets leels kugis, kam wahrdu dewuschi „Polluks". Schis kugis tizis 19. jimijâ gataws un buhschot weens no leelakeem Wentspils kugeem. Lihdz rudenim tas buhschot pilnigi isrihkots, tà ka tad wareschot sahkt sawu pirmo brauzeenu.

Peterhofa. „Wald. Wehstnesis" pasneedz par Winas Keisariskas Majestetes wahrda deenas swineschanu Peterhofâ schahdas sihkakas sinas:

Uf Olgas salas atklahtà skatuwe, kur 22. julijâ sch. g. israhdija baleti „Жертвы амуру", bij usbuhweta uf uskalnina, blakus kupleem kokeem un seedoscheem stahdeem, kas tai ari dereja par leelako dekoraziju, tà ka tikai no skatuwes sahneem bij redsamas kulises zaur ihstenahm, loti smukahm palmahm. Skatuwes preekschejà dala bij apstahdita pukehm, bet gar malahm bij uszeltas palodas, pee kuwahm stahweja peestiprinats uf abejahm pusehm atklahjams preekschkars. Skatuwi gresnoja puku wihjas, kas israhdija Winas Majestetes wahrdu — burtu „M". Skatuwes preekschâ atradahs orkestrs, kas skatitaju azim bija slehpts zaur lepnu sehtu, is seedoscheem stahdeem. Skatuwei pretim, kas tika apgaismota zaur elektrisku gaismu, pazehlahs amfiteatris ar nolaideneem pakahpeneem, kur atradahs krehsli preeksch ee-aizinatahm personahm, bet apakschâ — trihs rindas seltitu krehslu preeksch Wisaugstakahm Personahm un Augstakeem Weeseem. Amfiteatris tika apgaismots no trim elektriskahm swaigsnehm, kas atradahs zauri redsamâ lapenê, kura bija amfiteatrim wirsû, skatitajeem eepakal. Amfiteatris bij aptaisits ar balustradu, isgresnotu ar daudz wahsehm un pukehm. Gar amfiteatra malahm, uf salas krasta, bija eerihkotas palodas ar zaurredsamahm kolonahm, kas bija iluminetas glahsitehm un lampioneem. Uf muhretà Olgas pawiljona laistijahs elektriska saule, bet pats pawiljons, kà ari koki un krasts — bija ilumineti daschadahm ugunim. Pee Olgas salas stahweja wesela flotilija iluminetu kuteru un laiwu, uf kuwahm pa esaru wisinajahs un pahrzehlahs uf Zarizinas salu pee teatra israhdes klahtbijuschàs personas. Uf esara, kas bija eeslehgts no ugunigahm wihjahm, — starp Olgas un Zarizinas salahm, atradahs neleela mahksligi isgatawota ehka kioska weidâ, kur spihdeja Keisariskais kronis, un sem ta Winu Keisarisku Majestetu wahrdu burti. Kronis un wahrdu burti bija taisiti is kristala. Ari uf Zarizina salas pawiljona mirdseja elektriska swaigsne un pate ehka, kà ari schihs salas puku dahrzs un maurinsch bij jauki un lepni ilumineti. Bes tam wehl sala tika apgaismota zaur daschadahm bengaliskahm ugunim. Muhra pawiljons uf Zarizinas salas, kuru pehz teatra apmekleja Wisaugstakàs Personas un Augstee Weesi — ir weentahscha ehka, ar torni, Itaeeschu architekturas stilâ. Tas ir usbuhwets Keisara Nikolaja Pawlowitscha laikâ, 1844. gadâ. Pee pawiljona, uf Olgas salas pusi, atrodahs terasa, kas apstahdita ar reteem deenwidu stahdeem un pukehm. No schihs terases wed trepes uf esaru. Sche iskahpa is kutereem un atpakał brauzot eesehdahs Wisaugstakàs Personas un Augstee Weesi. Preeksch ziteem teatra un Zarizinas salas apmekletajeem bij usbuhweta ihpascha peeturas weeta. Neleelàs, bet gresnàs pawiljona istabas, kas sastahw is ehdamas istabas, sahles, weesi-istabas, istabas ar baseneem un Wina Majestes kabineta, — ir buhwetas Pompejeeschu stilâ. Ehdam-istabâ, kur schinî wakarâ tika klahts tehjas un uskoschamo galds preeksch Winu Majestetehm, Augstajeem Weeseem un augstakahm personahm — wiss grihdas widus sastahw no ihstenas mosaikas, is Pompejas. Schi mosaika eegahdata no nelaika Leichtenbergas herzoga 1850. gadâ; zita marmora grihdas dała ir sagatawota Peterhofas slihpeschanas fabrikâ. Tapat ehdamo istabu, kà ari zitas istabas gresno marmora un metalu slawenu mahksliineeku tehlojumi. Pawiljona apakschejâ puku dahrsâ greesa wehribu uf sewi augsts stikla stabs uf marmora pamata. Schis stabs tika 1854. g. dahwinats Keisaram Nikolajam Pawlowitscham no nelaika Pruhsijas kehnina Fridricha Wilhelma IV.

Bes skulpturas raschojumeem un loti gresni krahschnahm puku dobehm, uf Zarizina salas ir daudz kuplu koku, starp kureem eewehrojams osols, kas isaudsis no sihles, ko eestahdija Keisars Nikolajs Pawlowitschs 1842. gadâ. Uf schi osola atrodahs bronses schiltite ar schahdu wirsrakstu: Вложенный желудь снять съ дуба, осѣняющаго могилу незабвеннаго Вашингтона, и поднесенъ въ знакъ величайшаго уваженія Его Величеству Императору Всероссійскому. Американцы (t. i. Eestahdità sihle ir nemta no osola, kas apehno ne-aismirstamà Waschingtona kapu, un kas pasneegta kà wisaugstakà zeenibas sihme wina Majestetei, Kreewijas Keisaram. Amerikaneeschi.). Wispahrigi nemot — Zarizinas sala ir weena no skaistakajahm Peterhofas dahrsa weetahm. Gresni ilumineta un zaur elektrisku gaismu un daschadahm bengaliskahm ugunim apgaismota, ta israhdija loti retu skatu. Peterhofas Lejas dahrsa iluminazija, neraugotees uf to, ka eepreeksch tam bija leetus, bija warena un sposcha. Galwenà gatwa, gandrihz uf wisa zeła, sahkot no Marli pils, spihdeja daschadâs ugunîs. Ił ihpaschi lepni un sposchi bija ilumineta ta dahrsa dała, kurâ atrodahs Samsonijewa baseina struhklu akas un Monplesira, ar Keisara Petera I. peeminekli un Schachmatkalns. Marli, Ermitaschas, Monplesira pilis un daschas zitas buhwes, kas atrodahs Lejasdahrsâ, bij apgaismotas daschadahm ugunim. Tschetrâs weetâs dega wareni transparanti ar Winu Keisariskeem wahrdu burteem. Samsonijewa baseina un Marlina dihka sakajas peekalnes spihdeja daschdaschadâs ugunigâs wirknês. Leetum nebija leels eespaids uf sposcho ugunoschanu, ko nodedsinaja Montplesirai pretim uf juhras.

Kreewija. Muhsu upju andeles flote uf Wolgas attihstahs un tahs twaiku spehks pehdejà laikâ ir pawairojees lihdz 55,000 garainu spehkeem. Pretschu kugu, kurus eelahdê no 30,000 lihdz 50,000 pudu ir lihdz 4000. Wisi Wolgas pretschu kugi war uf reisu eenemt 150 milj. lihdz 160 milj. pudu lahdina.

Kuknas weselibas mahzibas kursi. Nahkoschâ rudenî Peterburgâ uf daschu ahrstu usmudinaschanu tiks atklahti kuknas weselibas mahzibas kursi. Seschâs lekzijâs klausitajus eepasihstinahs teoretiski ar ehdameem lihdzekleem un ar daschadu ehdeenu sagatawoschanu. Teoretiskais un praktiskais kursi — kà schurnals „Техникъ" sino — tiks lasiti tanî paschâ laikâ no diweem skolotajeem; no ahrsta un sapratiga pawara.

(„Wald. Wehstn.")

Tè nu waretu druszin islihdset, kahdas sinas pasneegdams par homeopatiju.

Wahrds „homeopatija" ir nemts is Greeku walodas (homoion, lihdzigs, un patos, wahjums). Homeopatu galwenakais tikums ir: „ar lihdzigahm sahlehm dzeede lihdzigu slimibu (simila similibus curantur)," proti ja kahdas sahles kaut kuru slimibu rada, tad tahs paschas sahles ihstenâ slimibas stahwoklî ja-eenem — ar lihdzigahm sahlehm dzeede lihdzigu slimibu. Aleopatu mahziba turpreti ir schi: Wahjums war tikai zaur tahdahm sahlehm tikt aprobeschots, kuras wahjuma waru lausch un newis zaur tahdahm, kuwahm ar wahjuma dabu lihdziga eespehja.

Peemehram pehz homeopatu mahzibahm wajadsetu tahdam, kas strichninu eenehmis, kà pretgisti nemt strichninu un newis kà pehz aleopatijas taninu; jeb arsenikas sagisteschanos wajadsetu dzeebet ar arseniku un newis ar saldu peenu waj ar dzelzs oksida hidratu.

J. E. Schäfers sawâs homeopatiskâs grahmatâs kahdâ weetâ raksta tà: „Kà schihs masàs homeopatiskàs sahłu porzijas tik ahtri dzeede, ir zilwekam tikpat ne-isprotami kà wisas brihnischkigàs dabas parahdischanas. Dabâ redz wisu kustamees, wiss tur darbibâ, bet tos spehkus, kas dabâ strahda, newaram redzet (tapat kà homeopatisko sahłu brihnuma spehku). Zilweks war peemehram mehli, rokas, kahjas u. t. pr. kustinat, lozit, bet kà tas noteek, to winsch newar isskaidrot. (Fisiologi scho leetu jaw sen isskaidrojuschi.)

Tahłak minetais autors raksta: „Zik beeschi slimibas peelihp, to peerahda, ka ar kugeem slimibas is zitahm pasaules dałahm teek eewestas; bet neweenam zilwekam naw schee slimibas peelipschanas spehki pasihstami (kà slimibas peelihp, aleopatiskeem ahrsteem skaidri sinams); kadehł ari sahlês newaretu garigi peemahjot spehks, kas juhtu sistema pahrgrosischanu waretu eespeht."

Tà raksta kahds homeopats un tà waretu ari sazit weza seewina, kas rosi apwahrdo: „lai gan schahs slimibas spehkus nepasihstu, tomehr ar wahrdeem, kureem garigi peemahjo spehks, es to isahrsteju."

Beigâs wehl kahdu wahrdu peelikschu par homeopatisku sahłu sagatawoschanu.

Wisus sulainos stahdus homeopati sagruhsch speestâ un tad sulu zaur nahtna lupatu isspeesch. Isspeesta sula ar otri tik daudz dewindesmitgrahdigu (90%) spirtu apleeta un tad pehz 8 deenahm spirts noleets. Pehz tam schihs sahles teek potenzetas jeb pehz homeopatu wahrdeem, teek destiletas garigâ weidâ, kas meesigahm azim naw saredsams; par peemehru, kad grib isdabut 6. potenzi (spehku), tad wajaga nemt 6 masas butelites un tahs numuret ar 1 lihdz 6.

Nr. 1 wajaga 98 pileenus spirta un 2 pileenus augscham mineto sahłu peepilinat; ta ir 1. potenze. 1 pileens no Nr. 1 ar 99 pileeneem spirta, ta ir 2. potenze. 1 pileens no Nr. 2 un 99 pileeni spirta, ta ir 3. potenze u. t. pr. lihdz sasneedz 6. potenzi, kur ir 1 pileens no Nr. 5 un 99 pileeni spirta.

Is schihs sahłu sagatawoschanas redzams, ka augstakàs potenzês tikai spirts ween ir, no paschahm sahlehm gandrihz ne jaušmas. Kahdam pahrdabigam spehkam wajaga peemahjot homeopatiskahm sahlehm, lai tahs waretu wisas slimibas dzeedet!

Th. Weicherts.

Silais kalns.

(Teika.)

(Skatees Nr. 30. Beigums.)

Gailis sahka Dobelê dzeedat, nu bij laiks schkirtees. Mehris, dzeltanais, wehl dewa pilsmuhrneekeem sawu padomu lihdz uf zeku un sazija: „Pa deenas wideem aisstaigajat lihdz Dundagas preedajam, salasees tur tos masos preedes zeekurinus, tad saulê iskaltejat un plaukstâs isberschat un apsehjat to kalninu, kurâ daudz meesas dusehs. Juhs redzesees drihz pehz apsehschanas tur wirs kalninu jauku preeschu meschinu; jo kad wirs kapeem naw koku, tad besgoschi mehdz tur granti rakt un uf zekeem kaisit, ar mirona kauleem mehtatees, tos sadausit un wirs semes atstaht, kà to pee Sudraba krogus kalninu redz."

Gaismina patlaban ausa, kad schee tschetri milschi schkirahs.

Milschi daudz pahrdomajuschi un ari pehz winu padomeem klausijuschees. Zeema laudis no rihta peezeldamees, eeraudsijuschi sew wisapkahrt tahdus leelus duhmus, it ka buhtu wisi meschi aisdedsinati un tà istruhkuschees, ka nesinajuschi, ko eesahkt. (Lautini nesinaja, ka duhmi bij zehluschees no milsu pihpmaneem.) Wehl uf mineta kalna no rihteem tà kà sili duhmi wiłno lihdz schihm deenahm, tadehł ari to wahrdu dabujis „silais kalns".

Silais kalns tagad wispahri ar preeschu meschu apaudsis. Milsu pils muhrneeki sew kapus bij israudsijuschi gandrihz paschâ leelzeła malâ, kuras wehl schodeen war redzet. Ir gan milsu kapi, kahdas 5 asis gari un kahdas $1\frac{1}{2}$ asis plati.

Sawu naudu milschi esot eelikuschi dzelzs kastê un aprakuschi otrâ pusê pee upes pakalnê un tad usstahdijuschi masu osolinu wirsû, kas tagad pahrwehrtees par leelu, kuplu osolu un ja waretu runat, tad mums daudz ko waretu pastahstit par sirmo pagahtni.

Selgas Jehkabs.

Alus prowe.

Preeksch alus ismekleschanas wisai derigs kimikis. Bet ismekleschana wislabaki isdarama tà: jadod kimikim labi kreetni sadzertees alus un tad otrâ deenâ kimikis ja-ismekle.

Luhgums lakstigalai.

Lakstigala, masais putnin,
Steidzees, seedonis ir slaht,
Tewim buhs ar sawu dzeesmin'
Manu mihlo sweizinat.

Steidzees tur taî wehsâ lejâ,
Upite kur burbulo.
Eewas sarôs, sawâ dzejâ
Manu mihlib' nepogo.

Bet kad krehsla semi laista,
Migla augschup usgaro,
Kad salos meedsinsch skaugus saista,
Tad tahs dahrsâ eelido.

Un kad wina pukes laista,
Tad lai tawâ dzeesmâ skan:
Ka tai peederu, ta saista
Wisu manu dsihwoschan'!

Smaidons.

Drukas kłuhda.

Rakstâ „Par leesas sehrgas dzeedinaschanu ar homeopatiskahm sahlehm" (Nr. 38) eeteekusehs drukas kłuhda, proti islaistis 4, jo drukats stahw: „wairak kà reisas atkahrtot" un wajaga buht drukatam: „wairak ka 4 reisas atkahrtot".

Kristigu wezlaiku leetu museja. Peterburgas archeologiska beedriba ir nodomajusi, pehz awises „Худож. новости“, eerihkot ihpaschu kristigu wezlaiku leetu museju. Daudſ wezlaiku baſnizâs un klosterôs, kas atrodahs daſchdaſchadâs malâs Kreewijâ, ir daudſ wezlaiku baſnizas leetu, ſen drukatu grahmatu un rokrakſtu, kuri jaw ſen neteek leetati, bet kuri tomehr ir mahkſlas un ſinibu ſinâ loti interesanti. Schihs leetas tad ari archeologiſka beedriba grib ſawahkt ſawâ nodomatâ muſejâ, iſluhgdamahs no garidſneezibas pahrwaldes atlauju preekſch winu nodoſchanas ſchai eeſtahdei. („Wald. Wehſtn.“)

Maſkawâ. Maſkawas gubernatoram Perſiljewam, wirspolizijmeiſteram generalleitnantam Koſlowam, pilſehtas galwai Alekſejewam u. z. klahteſot, 20. julijâ lika pamata akmeni jaunas lopu kautawas namam. Pilſehta preekſch ſchahs leeliſkâs buhwes atlahwuſe 36,908 kwadrataſis ſemes. Buhwe makſahs 1,880,722 rbl.

Lgowâ, Kurſkas gubernâ, ſchinî mehneſî jaw bijuſchi trihs leeli ugunsgrehki, kas ſkahdes padarijuſchi par wairak ne ka pusmiljonu rublu. Daſchi nami nemaſ nebij apdroſchinati, tà ka poſts jo leels.

Kerſonas gubernas ſemſtibas pahrwalde nolehma, 18. auguſtâ ſch. g. Odeſâ ſaſaukt ahrſtu un pahrwalſchu lozekku ſapulzi dehl weſelibas jautajumu iſſchkirſchanas. Sinojumi ſapulzei teek drukati un pehz drukaſchanas tiks peeſuhtiti Kerſonas gubernas ahrſteem. Pehz awiſes „Одесс. Вестн.“ ſinahm, gubernas walde ir nodomajuſe pee ſinojumu iſſuhtiſchanas luhgt aprinku waldes, lai tahs ſaſauz ſapulzes preekſch nodomatu ſinojumu eepreekſchejas apſpreeſchanas un preekſch delegatu — ahrſtu iſwehleſchanas. Lihdſ ar to gubernas walde ir nodomajuſe luhgt aprinku waldes, lai tahs ſuhta ſawus aiſſtahwetajus uſ ſapulzi, bet pati no ſawas puſes ta ſuhtihs turp ar ſcho noluhku aprinku ahrſtus. Beſ tam wehl uſaizinajumus iſſuhtihs ari ſewiſchkeem ahrſteem un ahrſtu beedribahm Kerſonas gubernâ. Tahdâ wihſê domà, ka ſapulze buhs ſtipri apmekleta, bet ſemſtibai Odeſâ naw peeteezigu telpu, un tapehz gubernas walde greeſahs pee pilſehtas waldes ar luhgumu, lai ta par ſapulzes laiku atwehletu pilſehtai peederoſchâs ehkâs peeteekoſchas telpas.

Wiſlas apgabala tirgôs pehdejâ laikâ pahrdod loti leelâ mehrâ Kreewu un pa leelakai daļai Peterburgas ſelta leetu iſgatawojumus. Pehz Warſchawas prowes palates ſinahm Wiſlas apgabalâ eewesto Peterburgas un it ihpaſchi Kreewu ſelta leetu iſgatawojumu ir tik pat daudſ, zik to eewed iſ ahrſemehm. Tas iſſkaidrojahs, pehz awiſes „Варш. Дневн.“ domahm, zaur to, ka Peterburgas iſgatawojumi ir lehtaki par ahrſemju un weetigeem iſgatawojumeem un pehz darba un ſaſoneem it droſchi war mehrotees ar widejeem Wahzu iſgatawojumeem. („Wald. Wehſtn.“)

Warſchawâ neſen atpakaļ, uſ Pruhſchu teeſu pagehrejumu nehma iſkratit kahdu R. kundſi, pee kam winas dſihwokli atrada ſudrableetas un zitus dahrgumus, kas 11 gadus atpakaļ bij noſagti Wahzu kronaprinzim. R. kundſe leetas nopirkuſe no Pruhſchu pawalſtneeka S., kas nu apzeetinats.

Wihna audſinaſchana Kaukaſijâ. Wihna audſinaſchana Kaukaſijâ, ar Kaukaſijas un Aiſkaukaſijas wihnu peepraſijumu wairoſchanos peenemahs ar katru gadu, un lihdſ ar to paplaſchinajahs ari ſemes gabali preekſch wihna audſinaſchanas dahrſeem. Zik plaſchi tee par peem. Aiſkaukaſijâ, war noſkahrſt pehz pehdejahm offizielahm ſinahm, no kureem redſams, ka wihna dahrſi Aiſkaukaſijâ eenehma lihdſ 10,000 deſetinu ſemes, no kureem dabu lihdſ weenu milj. diwi ſimttuhkſtoſchu wedru wihna ik gadus. („Now. Wremja.“)

Selta raktuwes. Awiſe „Владивостокъ“ paſneedſ ſchahdas ſinas par eewehrojamahm ſelta ſmilſchu raktuwehm, kas uſeetas Scheltuchâ: Kahdus 3 gadus atpakaļ Kreewu awanturiſti atrada ſelta awotus uſ Amura upes Kinas krafta, 35 werſtis atſtatu no ſtanizas Ignaſchinas, no kureenes lihdſ Blagoweſchtſchenſkai ir 700 werſtas. Sinas par ſelta bedrehm iſpaudahs ahtri un nu tuhkſtoſcheem Kreewu un Kineeſchu dewahs uſ Scheltuchu. Bet ſelta bedrehm, kuras dehweja par „Kaliforniju“, nebija ihpaſchneeku, katrs atnahzejs ſkaloja ſeltu perſonigi preekſch ſewis. Selta atraſchanos manija daudſ apkaimes apgalôs — un Scheltuchâ eeradahs weeſnizas, magaſinas u. t. t. un pat muſikas koris. Ar wahrdu ſakot, kà ſehne iſauga weſela republikaneeſchu pilſehta. Republikaneeſchi iſwehleja ſawâ ſtarpâ wezako, kuram pilnigi paklauſija. Uſ Scheltuchu weda pahrtikas lihdſekkus pa leelakai daļai Molokani. Selta mekleſchana eeſahkumâ muhſu adminiſtrazija negreeſa uſ ſtam wehribu, turpretim Kihneeſchi, laikam gan aiſ ſkaudibas, iſgahjuſchâ gadâ luhdſa muhſu waldibas eeſtahdes, lai atſauz Kreewus no ſelta bedrehm, kas atradahs winu robeſchâs un lai no jauna turp nelaiſch Kreewus. Bet ſelta mekleſchana tà kà tà paſtaheja lihdſ tam laikam, kamehr dezembra mehneſî pagahjuſchâ 1885. gadâ, Kihneeſchi ſchurp atſuhtija ſawu kara-ſpehku, un muhſu waldiba aiſleedſa pahrtikas peeweſchanu. Republikaneeſchi eeſahkumâ, kà rahdahs, nolehma pretotees Kihneeſchu uſmahkſchanai; tee apbrunojahs un ſahka mahzitees kara-mahkſlu ſem ſawa wezakà, ſaldata, un ſem kahda tirgotaja, atwalinata ofizeera, wadibas. Tomehr ne-iſdewahs. Scheltuchu aplenkuſchi, Kihneeſchu kara-pulki iſſlaida Kreewus beſ peetureſchanas, bet ar ſawejeem, ja pee teem atrada ſeltu, neprata nekahdu joku; nogalinaja, nozirſdami waj noſahgedami teem galwas, kuras uſſprauda uſ meeteem un kahrtim un pehdigi iſſtahdija gar zelmalahm. Beidſot Kaliforniju eenehma Kineeſchu kara-ſpehks, kurſch tur atrodahs ari wehl ſchim brihſcham. Neraugotees uſ to, wairak ſimtu pahrdroſchneeku mehginaja ar waru apmeſtees daſchâs ſeltu ſmiltenês, bet tika iſdſihti. Winu wadons, kà ſtahſta, nodewis wiſu bandu, kaut kur aiſmuzis. Nu eeſahkahs ekſekuzija. Atbrauzeji iſ Tſchernajewas ſtahſta, ka Ignaſchinai pretim iſkahrtas dewinas debeſu keiſara walſts dehlu dſeltenas ſejas, ka ap 300 zilweku nogalinati beſ ſchehlaſtibas, wismeſchonigakâ wihſê, tà par peem. aukſtâ laikâ iſgehrba pliku, aplehja ar aukſtu uhdeni un tà pameta daudſ noſaluſchu un faſtinguſchu.

Iſ Rigas.

Riga. Zaur eekſchleetu miniſtra beedra preekſchrakſtu no 17. julija 1886. gadâ ſem Nr. 1484 Widſemes gubernas pahrwaldes padomneeks, ſtahtsrahts Ragotzkis, ir eezelts par tahs paſchas gubernas pahrwaldes wezako padomneeku.

— Dehl augſtakâs ſkolu pahrwaldes nolehmuma, Rigas gubernas ſkolu direkzija zaur ſcho iſſludina wiſpahrigi par ſinu, ka no 1. auguſta ſch. g., atzeltàs Rigas krona elementar-ſkolas weetâ atwehrs Kreewu draudſes ſkolu un ka tuwumâ atrodoſchâs tabaku fabrikâs ſtrahdajoſchas nepeeaugoſchas meitenes war ari apmeklet mineto ſkolu. Perſonahm, kas wehletos nodot ſawus behrnus, tapat ſehnus, kà meitenes, jaunatklahtâ Kreewu draudſes ſkolâ, par to japaſino, no 1. auguſta ſch. g., pee ſkolas preekſchneeka, kas lihdſ tam laikam tiks eezelts. Skolas nauda minetâ ſkolâ ir noteikta no katra ſkolneeka uſ 10 rubkeem, weenalga, waj tas buhtu puika jeb meitene. („Widſ. gub. aw.“)

Senakais Rigas nodalas zenſors, ihſtenais ſchtatsrahts Dr. J. M. v. Grödingers, ſwehtdeenu nomira ſawâ 74. dſihwes gadâ.

Par pilſehtas twaikoneem uſ Daugawas laſamas ſchahdas ofizielas ſinas: Salihdſinajot abus pirmos gadus (1884./85. un 1885./86.) iſrahdahs, ka ſtarpiba eenehmumôs zehluſehs zaur abju gadu dezembra mehneſcheem; jo 1884. gada dezembrî eenehma 7712 rbl., kamehr 1885. gada dezembrî ne-eenehma neka. — No 1. julija 1885 lihdſ 1. julijam 1886 braukaja

ſtarp pilſehtu un Ahgenskalnu	239 deen.	(pehrn.	264 d.)
„ „ „ Ilguzeemu	230 „	„	226 „
„ „ „ L.-Klihwerſalu	34 „	„	64 „

Eenehmumu bij

no pilſehtas-Ahgenskalna	linijas	45,857 rbl.	76 kap.
„ „ -Ilguzeema	„	11,485 „	12 „
„ „ -L.-Klihwerſalas	„	4,174 „	49 „
par twaikona A ekſtrabrauzeenu uſ Jelgawu 12. junijâ 1886. gadâ		150 „	— „
		kopâ 61,667 rbl.	37 kap.

Wiſu liniju kopigee eenehmumi iſdalijahs tà:

julijâ	1885	7,676 rbl.	— kap.
auguſtâ	„	7,312 „	— „
ſeptembrî	„	6,428 „	— „
oktobrî	„	5,463 „	— „
nowembrî	„	6,040 „	30 „
martâ	1886	1,241 „	— „
aprilî	„	8,162 „	43 „
majâ	„	9,095 „	— „
junijâ	„	10,249 „	64 „
		kopâ 61,667 rbl.	37 kap.

Iſdewumu turpretim bij 35,979 rbl. 35 kap. (to ſtarpâ: uſ ogku konto 5,500 rbl., algu konto 19,966 rbl. 69 kap., apdroſchinaſchanas konto 1,937 rbl. 7 kap., kugu uſtureſchanas konto 2,301 rbl. 1 kap., algadſchu konto 1,259 rbl. 71 kap., ſteku uſtureſchanas konto 527 rbl. 8 kap., nodokku konto 1,008 rbl. 70 kap. u. z.), tà atlikums bij 25,688 rbl. 2 kap.

Pirmajâ gadâ eenehma	70,279 rbl.	89 kap.,	bet
otrajâ „ „	61,667 „	37 „	
tà tad 1884/85	8,612 rbl.	52 kap.	wairak,
un iſdewa pirmajâ gadâ	36,798 rbl.	30 kap.	
otrajâ „	35,979 „	35 „	
jeb 1884./85. g.	818 rbl.	95 kap.	wairak.

Leelakais mehneſcheenehmums ſaſneegts ſcha gada junija mehneſî, proti 10,249 rbl. 64 kap., kas ſinams notika zaur waſaras ſwehtkeem un Keiſariſko Augſtibu weeſoſchanos. Leelakos deenas eenehmumus atmeta ſcha gada otrà waſarſwehtku deena ar 815 rbl. un tad 22. junijs, Keiſariſko Augſtibu weeſoſchanahs pirmà deena, ar 855 rbl.

Daugawas twaikonu pahrwaldiſchana ari turpmak paleek pilſehtai paſchai.

No Rigas „L. Aw.“ dabujuſchas ſchahdu ſinojumu: Treſchdeen, 16. julijâ, man trahpijahs wehlu wakarâ eet par Ilſchu zeemâ atrodoſchas „Dſeguſchu kalnu“. Sew preekſchâ eeraudſiju ſmilſchu bedrê melnumus kuſtamees. Tuwaku peegahjis, redſu trihs puikas zihnamees. Diwi leelakee puikas bija nogahſuſchi maſako gar ſemi un to dauſija un ar naſi durſtija kahjâs. Mani eeraudſijuſchi, uſbruzeji laidahs projam. Maſakais puika uſzehlahs uſ kahjahm un man ſtahſtija, ka winſch nahzis no darba mahjâ, — bet zelâ winam peebeedrojuſchees wini diwi nepaſihſtamee puikas, un ſcho webinajuſchi ee-eet reſtorazijâ un pa ſchnabim eeleet. Schis neka launa nedomadams, paklauſijis wineem diweem un ari eegahjis lihdſâ, kur katris weenu ſchnabi un pudeli alus iſdſebruſchi. Sche nu tee diwi puikas eeraudſijuſchi, ka maſakajam ir 5 rbl. naudas klaht, un tamdehl ſkubinajuſchi, lai wehl dſer. Maſais atteizis, ka winſch newarot wairak dſert un gahjis ahrâ. Bet wini diwi teikuſchees, ka ari winam eetot zelſch turp pahr „Dſeguſchu kalneem“ — un tà wiſi trihs gahjuſchi. Te preedês leelakee grabbuſchi maſako zeeti, lai atdod naudu — un tà zihninſch iſzehlees. Puikam bija labà kahja bruſku ar naſi eeſkrambata; beſ tam tas daſchus ſiteenus dabujis ar duhreem. Puika teizahs iſ Ahgenskalna un bija man pateizigs, ka winu biju iſglahbis.

Peckerts ſaglis. Slepenà polizijas nodaļa dabujuſi ſinat, ka Tukumas tuwumâ kahdam meſchſargam noſagta behra kehwe un rati un ka ſagli aiſlaiduſehs uſ Rigu, beſ kaweſchanahs ſpehra nopeetnus ſolus preekſch ſagta un ſaguma uſmekleſchanas, pee kam nahza uſ pehdahm, ka Rigâ atrodahs deſerters, pehz familijas wahrda Rubins, kurſch laikeem dodahs uſ laukeem, dehl ſahdſibu iſdariſchanas un ar ſagtajahm leetahm eerodahs Rigâ; bet tapat ari iſſinaja, ka augſchmineto kehwi noſadſis tas pats Rubins un to atſtahjis „Melnà gaiſa“ eebraukſchanas weetâ, kas atrodahs Tehrbatas eelâ Nr. 1. Pee iſmekleſchanas minetâ eebraukſchanas weetâ ari teeſcham atrada behru kehwi ar rateem. Eebraukſchanas weetas turetajs, Denemarks, iſteiza pee nopratinaſchanas, ka ar mineto kehwi wina eebraukſchanas weetâ 24 julijâ ſch. g. atbrauzis kahds jauns zilweks, kurſch, pameſdams tur ſirgu, pats aiſgahjis un ne-atgreeſahs wairs atpakaļ. Pehz ne-apnikuſchas mekleſchanas mineto Rubinu apzeetinaja kahdâ no Peterburgas Ahrrigâ atrodoſchahm dſehreenu pahrdotawahm, pee kam tas pee nopratinaſchanas iſteiza, ka ſauzotees Otto Rubins, ka deenejis 4. flotta ekipaſchâ, no kureenes maja mehneſî ſch. g. aiſbehdſis; turpretim minetas kehwes un ratu ſahdſibas ſinâ tas ne-atſinahs, bet minetas eebraukſchanas weetas turetaju radneeks, Peters Zihruls, pee ſaweſchanas kopâ ar Otto Rubinu, atſina pehdejo par to wihru, kurſch 24. julijâ ſch. g. ar augſchmineto kehwi atbrauzis „Melnà gaiſa“ eebraukſchanas weetâ. Otto Rubins, lihdſ ar mineto kehwi un rateem tika noſuhtiti Peterburgas Ahrrigas pahrwaldê, un ſche pee tahkakas nopratinaſchanas atſinahs, ka ſahdſibu iſdarijis, bet tapat ari, ka ar ſagto ſirgu un rateem teeſcham nobrauzis „Melnà gaiſa“ eebraukſchanas weetâ.

Apzeetinats ſaglis. Trijadibas eelâ Nr. 22 dſihwojuſcha unterofizeera ſeewa Marija Baguſchewitſch paſinoja polizijai, ka 28. julijâ ſch. g. ap pulkſten 11 wakarâ, gar winas dſihwokli garam eedams kuga „Markus“ matroſis M. W. P., noſadſis zaur wakeju logu netahku karajaſchos preekſchautu, 150 kap. wehrtibâ, pehz kam ſahzis mukt; naktswaktneeks Petruſchaitis dſinahs winam pakaļ lihdſ paſchai Daugawai, kur M. W. P. eelehza upê, bet no minetà naktswaktneeka tika iſwilkts. W. P. ir lihdſi ar protokolu nodots Jelgawas Ahrrigas priſtawam dehl tahkakas nolemſchanas.

Aplaupiſchana. Paliſadu eelâ Nr. 6 dſihwojuſchais, pee Kipenes pagaſta peerakſtitajs Aleksanders Zilinſkis, paſinoja polizijai, kà tam 22. julijâ ſch. g. ap pulkſten 3½ pehz puſdeenas Maſkawas Ahrrigas III. kwartalî, Pirts eelâ uſbrukuſchi trihs winam nepaſihſtami wihri, kuri, iſwilkuſchi iſ wina ſahnu kabatas wina naudas maku ar 46 rubkeem un kwihti par 4 rubkeem, aiſmukuſchi.

Apſagſchana. Rigâ atbraukuſchais Bauſkas ſemneeks Jakobs Jakobſons paſinoja, ka tam, kamehr gulejis Berkholza eebraukſchanas weetâ, iſ kabatas noſagti 30 rubli ſkaidrâ naudâ. Winſch domà, ka ſahdſibu iſdarijuſchi J. P. un T. M. Uſmekletajs M. lihdſ ar protokollu nodots Jelgawas Ahrrigas pilſehtas nodaļai dehl tahkakas nolemſchanas. — Maſkawas Ahrrigas 2. kwartalî, Marijas eelâ Nr. 27 dſihwojuſchais Pruhſijas pawalſtneeks Hermans Keflers paſinoja, ka tam 21. julijâ ſch. g., pulkſten 10. wakarâ, kamehr bijis Marijas eelâ Nr. 12 alus bodê, ſtrihdotees noſagts ſudraba pulkſtens ar miſina kehdi, 11 rbl. wehrtibâ. Keflers domà, ka ſahdſibu iſdarijuſe alus bodes turetaja A. B. un atwalinatais ſaldats H. W.; par ſcho atgadijumu faſtahditais protokols nodots Maſkawas Ahrrigas pahrwaldei dehl iſmekleſchanas.

Gaudenums. 26. julijâ ſch. p. ap pulkſten 11 no rihta, Rigas Kreewu-Baltijas wagonu fabrikâ ſtrahdadams, Bruneneeku eelâ Nr. 115 dſihwojoſchais atwalinatatajs unterofizeers Peters Meijers, zaur paſchu ne-uſmanibu pagruhda roku ſem ſchkehrſſahga, pee kam tam tika noraut ſchihs rokas maſais pirkſts. Meijeru tuhlin aiſſuhtija uſ pilſehtas ſlimnizu, bet no tureenes pehz ſaſeeſchanas atlaida ſchim brihſcham dehl ahrſteſchanas uſ mahjahm.

Apſagſchana. Jaunâ tulles namâ dſihwojoſcha, pee Pabaſcha pagaſta peerakſtitâ, Anna Balod paſinoja, ka tai no 29. maja lihdſ 26. julijam ſch. g., kamehr pate nebijuſi mahjâs, iſ winas lahdes, kas atwehrta ar pakaļ taiſitu atſlehgu, noſagtas ſchahdas leetas: ſelta broſcha un auſkari, 20 rublu wehrtibâ, 3 pahri baltu ſeku, 3 rbl., raibs ſihda lakats — 1 rbl. 50 kap., ſudraba pingerots — 1 rbl., ſchkehres — 60 kap. un paradu ſihme uſ 335 rubkeem; wina domà, ka ſcho ſahdſibu iſdarijis kahds A. P., kuru iſmeklejot wina gultâ ſem ſpilwena no ſagtahm leetahm atrada paradu ſihmi un ſihda lakatu; tomehr P. ne-atſihſtahs, ka tas mineto ſahdſibu iſdarijis. Par ſcho atgadijumu faſtahditais protokols ir nodots pilſehtas 1. nod. pahrwaldei.

Sahdſiba un uſmeklets ſaglis. Dinamindes eelâ Nr. 27 dſihwojoſchais Rigas tulles eerehdnis, Georgs von Kaſanows paſinoja, ka tam 27. julijâ, ap pulkſten 10 wakarâ, kamehr wina wiſa familija bijuſi dahrſâ, zaur atwehrtu logu noſagta daſchada weſcha un ſelta leetas 67 rublu wehrtibâ. — Neilgi pehz tam ſanehma ar ſagtahm leetahm 3. ſapeeru bataljona 5. rotas ſaldatu F. M., kurſch 3 deenas eepreekſch tam aiſmuzis no Iksſchkiles lehgera. M. ne-atſihſtahs, ka tas mineto ſahdſibu iſdarijis.

Sahdſibas. Marijas eelâ, Aleksandrowas namâ Nr. 8 dſihwojuſchais Jelgawas zunftokladiſts, Johanns Schillings, paſinoja, ka tam 25. julijâ ſch. g. deenas laikâ, kamehr pats bijis pee darba, iſ wina dſihwokla ar pakaļtaiſitas atſlehgas peepalihdſibu un kumodas un ſchatules atſlehgas uſlauſchanu, noſagtas daſchadas drehbes, ſelta un ſudraba leetas 130 rublu wahrtibâ. — Baloſchu eelâ Nr. 10 dſihwojoſchais dahrſneeks, Kahrls Bluhms paſinoja, ka tam naktî no 25. uſ 26. juliju ſch. g. iſ wina dahrſa noſagtas daſchadas leelas pukes, 29 rbl. wehrtibâ. — Uſ Saku ſalas, Hurwitſcha maikâ, dſihwojuſchais Rigas maſpilſons, Georgs Sprogis, paſinoja Jelg. Ahrrigas 3. kwartala pahrwaldê, ka tam 24. julijâ ſch. g. ſtarp pulkſten 5 lihdſ 10 no rihta, kamehr pats nebijis mahjâs, iſ wina ne-aiſſlehgta dſihwokla noſagtas daſchadas drahnas, 20 rbl. wehrtibâ. Sprogis domà, ka ſahdſibu iſdarijuſchi enkurneeka J. J. ſtrahdneeki, pee kureem tomehr pee iſmekleſchanas ne ka ne-atrada. — Saſu lauka, Konſul eelâ Nr. 2, paſchâ namâ dſihwojoſchais adwokats Kriſtjahn Bornhaupts paſinoja, ka tam naktî no 26. uſ 27. juliju ſch. g. no wina dahrſa weranda noſagts wezs tepdekis un leeli logu aiſkaramee, 5 rublu wehrtibâ. (R. P. P. A.)

Tirgus ſinas.

Rigâ, 31. julijâ 1886.

Schejeenes tirgus pa wezam kluſs.

Lini pa wezam meertigi.

Kaneepaji ari rahmu.

Kaneepes zehluſchahs, jo krahjums loti maſs; par ſchahwetahm ſehklahm praſa 120 kap. pudâ, bet ſola tikai 117 kap. Maſu partiju gan ſamakſaja ar 120 kap. pudâ agraku lihgumu iſpildiſchanas dehl.

Kweeſchi pa wezam zenâ, krahjums maſs.

Linſehklu kronis uſ weeats maſ eewehrots, uſ rudeni partiju 87½% ſehklu ſalihga par 150 kap. pudâ.

Rudſi pa wezam. Uſ auguſtu-ſeptembri jaunus rudſus ſalihga par 74 un 73 kap. pudâ uſ 120 mahrz. pamata.

Auſas plahnu. Uſ rudeni praſa 70, bet ſola tikai 65—66 kap. pudâ.

Meeſchi rahmu; Widſemes 100 mahrz. ſeſchkanſchi buhtu dabujami par 80 un neſchahweti Kreewu 108 mahrz. — par 90 kap. pudâ.

Deewa-kalpoſchana Rigas baſnizâs.

Swehtdeen, 3. auguſtâ 1886.

Petera baſnizâ:	Spred. plkſt.		10	w.-mahz. Lütkens.
	„	„	6	w.-mahz. Lütkens.
Domes baſnizâ:	„	„	10	ſuperd. Gaethgens.
Jahnu baſnizâ:	„	„	9	w.-mahz. Bernewitz.
	„	„	2	mahz. Walter.
Gertrudes baſnizâ:	„	„	10	wahz. mahz. Hilde.
	„	„	2	latw. prahw. Schilling.
Jeſus baſnizâ:	„	„	10	latw. mahz. Müthel.
	„	„	2	wahz. mahz. Bergmann.
Mahrtinu baſnizâ:	„	„	10	latw. mahz. Kählbrandt.
Trihsween. baſnizâ:	„	„	10	latw. mahz. Fromm.

Naudas-papihru zena.

Rigâ, 31. julijâ 1886.

Papihri.	makſ.	praſija.
Pusimperials	8 48	8 49
5% bankbiketu 1. iſlaidums	100½	100¾
5% „ 5. „	100	100½
5% inſkr. 5. aiſnehmums	105	105½
Auſtruma iſnehmums no 1879. gada	100¼	100¾
1 5% Kreewu prehm. aiſnehmums	237	237¾
2 „ „ „	228¼	228¾
Rih-Bolog. dſelſzeſa obl. 2. aiſnehmums	—	—
5% konſol. 1871. gada aiſnehmums	158¼	—
Odeſ. pilſ. hipoteku bankas 5½% obligazijas	—	—
Kreew. ſem. kred. 5% kihlu-ſihmes	160	161¼
Charkowas ſemſt. 6% kihlu-ſihmes	—	—
Rigas kom. bankas akz.	275	—
Rigas-Dinaburgas dſelſzeſa akzijas	165	—
Maſkawas-Breſt. dſelſz. akz.	—	—
Lib.-Bolog. dſelſzeſa akzijas	82	82
Baltijas dſelſzeſa akzijas	126	127
Dinaburgas-Witebſkas dſelſzeſa akzijas	187	—
Warſchawas-Teresp. dſelſzeſa akzijas	—	—
Orlas-Witebſkas dſelſzeſa akzijas	—	—
Leel. Kreewijas dſelſzeſa akzijas	—	—
Widſemes kihlu-grahmatas	—	
Kurſemes „	—	

Jaunakahs sinas.

Leel-Jumpraweeschu dseedaschanas beedribas statuti no eekschleetu ministerijas apstiprinati.

(„Wald. Wehstn.")

Krona mahju pahrdoschana Baltijâ. Preeksch ne-ilga laika, kâ schejeenes awises raksta, tika islaists likums, kas no krona mahju rentneekeem jaw sen ar ilgoschanu sagaidits, proti likums, kas nosaka wisu krona mahju pahrdoschanu. Schis likums tika 12. junijâ wisaugstaki apstiprinats.

Pehz schi likuma wisas krona mahjas Kreewijâ (Baltijas gubernas ne-isnemot) wajaga pahrdot lihdſ 1. janwarim 1887. gadâ. Kad nu Baltijas gubernas reguleschanas aktis jaw nodotas krona saimneekeem, tad ihpaschi pirkschanas kontraktu noslehgschana naw wajadsiga, bet peenahziga pirkschanas suma jeb gada nomaksaschanas dala no schihs sumas tikai eerakstama reguleschanas aktê. Tam wajaga wehl schinî pusgadâ notikt, jo no 1. janwara 1887. gada sahkot, katris krona saimneeks, kas sawu mahjas pirkschanu naw atraidijis, ir sawu mahju ihpaschneeks.

Ihpascha eemaksa pee pirkschanas neteek pagehreta, bet nomaksa (tas ir pirkschanas kapitala deldeschana un intreschu maksaschana) ir uſ wiseem maksaschanas gadeem weenlihdſigi isdalita. Ismaksaschanas laiks ir nolikts uſ 44 gadeem, tâ tad schim laikam buhs jabeidsahs 1. janwarî 1931. gadâ. Pirzejeem ari atkauts sawu paradu ahtraki nomaksat, bet ar tahdu nosazijumu, ka ahrkahrtigi nomaksajumi newar masaki buht kâ 10 rubļu un schihm sumahm wajaga buht tahdahm, kas iſ dalahm no 10 rubleem saliktas. Nomaksajumus war isdarit netikai skaidrâ naudâ, bet ari no Waldibas apgalwotôs wehrtpapihrôs, kuri pehz kursa, kas no finanzministra nolikts, teek aprehkinats. Eemaksajumi ir isdarami weetigâs krona rentejâs. Preeksch katras gubernas ir generalsuma nolikta, kas no wisahm krona mahjahm kopâ katru gadu maksajama. Schi suma preeksch Kursemes ir 795,696 rbl. un preeksch Widsemes 251,777 rbl.

No Ehrgleem un apkahrtnes. No tureenas mums raksta: Dsird jo beeschi suhrojotees par linu ne-augschanu, kuri wairs schaî apgabalâ negrib padotees ar tahdu raschu, kâ wini preeksch peezi gadi atpakal raschoja. No 30 lihdſ 40 dahlderu leelahm mahjahm pahrdewa 10 lihdſ 25 birkawu linu, kuri tagadejeem laikeem ne-atnesa nekahdu swehtibu, bet uskrahwa jo gruhtu slogu. Toreiſ pa-augstinaja deenastneeku algas un saskruhweja leelo renti. Deenastneeku lone ir stipri masinajusehs lihdſ ar linu ne-augschanu, bet rente naw pahrgrosijusehs. Tagad tikai no augschâ minetâs leelas semes platibas pahrdod 3 lihdſ 8 birkawi sliktu linu. — Rudsischi rogainischi schai apkahrtnei puslihdſ labi. Meesischi bahrsdainischi rahda ari peeteekoschu raschu. Ausina skarainite dod wissaukakas zeribas, ka winas atlihdsinahs arajina un wina kumelinu sweedrus jo bagati. Ak tee galwainischa linini, tee ir schogad rahdahs jo behdigi, ka turpat augdami wehl preeksch seedu laika sakalst. — No 3. uſ 4. juliju daschus Ehrgleneeschus pahrtrauza pehrkona tehws, ussweesdams leelus krusas graudus uſ laukeem, druwahm leelu skahdi padaridams. Zik man sinams, tad neweens nebij sawus laukus apdroschinajis pret krusu. Loti eewehlejams buhtu, ka dibinatu sche apkahrtejâs walstis ari sawstarpigu krusas apdroschinaschanas beedribu, kas atnestu schai apkahrtnei leelu swehtibu.

Schai apkahrtnei weens paregoschanas teizeens schogad ne-isdara sawu peenahkumu, proti: Kad septinu-brahlu deenâ leetus lihstot, tad jaw lihstot septinas deenas un daschreiſ pat septinas nedeļas. Bet schogad minetâ deenâ, 10. julijâ, lija jo duhschigi leetus, un pehz schihs deenas eestahjahs jo jauks laiks, kas jo spehzigi paweizinaja seena sawahkschanu.

Maiseneeschu Karlis.

No Kaugureescheem. Muhsu pusê naw lihdſ schim nekahdi eewehrojami atgadijumi notikuschi. Par labibu runajot jasaka, ka ta zaur zaurim pa widam. Abolinsch un sahle labi, isnemot tik kahdus widus, kas slapjas wasaras dehl ispuwuschi. Schowasar leetus mums pa pilnam, tâ ka wairak gruntneeki, kam purwju plawas, jaw bihstahs, ka seenu rokâ nedabuhs. — 16. julijâ muhs peemekleja stipris leetus ar krusu, kas semturus kreetni sabeedeja; tatschu nekahda leela skahde naw notikuse, tadehl ka nenahza ar leelu wehtru. 23 krusas graudi, zetortdaku stundas pehz nonahkschanas, swehra weselu mahrzinu.

Kannaudu Peteris.

Opekalnes draudse. Muhsu draudsi pehz ilgaka saufuma apmekleja 27. junijâ leetus, pee kam, pee ne wisai bahrga pehrkona gaisa, sibens eespehra Opes pagasta Sila mahjâ, papreeksch kuhti eededsinadams, no kuras uguns pahrgahja uſ kambari, riju, peedarbu, gubeni un klehtinahm, kuras tad drihsâ laikâ palika par pelnu tschupinu. Leela pateiziba nahkahs dsimtskungam un draudsesteesnescham, baronam Delwigam, kas ar saweem muischas laudim atsteidsees, uguni aprobeschoja, tâ ka wairak ehku nenodega un saimneeks nepalika tihri bes pajumta, jo tik atlika ehrbegis, klehts bes jumta un pirtina. Bes kalpu drehbehm un pahrtikas, 3 gowis un 38 aitas sadegushas. Ehkas bij apdroschinatas sawstarpigâ pagasta uguns beedribâ, kura jaw par buhwmaterialu peeweschanu gahdajusi. — Dsird, ka apdegušchi no schehlsirdigahm un dewigahm rokahm kreetni apdahwinati. — No 13. uſ 14. juliju naktî, sem Wez-Laizenes pagasta, jauns wihrs, kuru seewa ar masu behrninu apraud, waj nu ar laupischanas jeb atreebschanas noluhku nosists, kuru noseegumu Walkas brugu teesa uſ weetas ismekleja 17. julijâ. Diwi personas, uſ kuŗahm slepkawibas nodoms kriht, ir apzeetinatas, bet nesin, kas galigi isnahks. Lai Deews dotu negantneekus rokâ dabut! Kriws.

Peterburga. Finanzministerijas pahrwaldneeka zirkulars gubernu pahrwaldehm dsehreenu leetâs. Par obligatoriskeem nolehmumeem dsehreenu sihktirgotawu eerihkoschanâ un par nosazijumeem schihs tirgoschanas sinâ. Uſ 14. majâ 1885. gadâ Wisaugstaki apstiprinato nosazijumu 46. art. pamata par sihktirgoschanos ar dsehreeneem, aprinku pahrwaldehm un pilsehtas domehm, weenprahtibâ ar poliziju, ir dota teesiba, ar gubernas dsehreenu leetu pahrwaldes apstiprinaschanu, isdot obligatoriskus nosazijumus par soleem, kas ja-eewehro tamdehl: a. lai trakteeru eestahdes nederetu weenigi preeksch stipru dsehreenu pahrdoschanas dehl isdserschanu uſ weetas; b. lai eestahdes, kas eerihkotas tikai preeksch dsehreenu pahrdoschanas iſ mahjas, nepahrdotu dsehreenus preeksch isdserschanas uſ weetas, un c. lai ik katra no schahdahm eestahdehm wispahrigi attaptu sawam noluhkahm. Iſ sinahm, kas finanzministerijâ, ir redsams, ka daschas gubernu eestahdes apstiprinajuschas un issludinajuschas obligatoriskus nosazijumus, par telpu eerihkoschanu preeksch dsehreenu sihkpahrdoschanas un ar nosazijumu, kâ tajâs jatirgojahs, — ne tikai pehz patentu isnemschanas, bet pat pehz paschu eestahschu atwehrschanas, kamdehl daudſ mineteem eestahschu turetajeem, kuri ne-eewehroja minetos nosazijumus pee scho eestahschu eerihkoschanas jeb ihreschanas, wajadseja waj nu schihs eestahdes slehgt, preeksch kuru tureschanas tee bij isnehmuschi patentes, jeb beidsot, nahkt pee atbildibas dehl tahdu nosazijumu ne-eewehroschanas, kuri teem laikâ nebij sinami. To eewehrojot, es, pehz weenoschanahs ar eekschleetu ministri, atrodu, ka obligatoriski nosazijumi preeksch stipru dsehreenu sihktirgotawu eerihkoschanas un noteikumi, kâ tajâs jatirgojahs, no gubernu dsehreenu leetu pahrwaldehm ja-issludina jaw pee laika dehl wispahrigas sinaschanas lihdſ patentu isnemschanas sahkumam, t. i. lihdſ 1. nowembrim un nekahdâ atgadijumâ wehlak, kâ lihdſ 1. dezembrim, zaur ko buhs eespehjams, telpas preeksch stipru dsehreenu pahrdoschanas laikâ eerihkot pehz teem prasijumeem, kas noteikti zaur obligatoriskeem nosazijumeem. Par to pasinoju gubernu dsehreenu leetu pahrwaldehm, dehl peenahzigas eewehroschanas un ispildischanas. („Wald. Wehstn.")

Telegrafa sinas.

Peterburga, 30. jul. Dsirdams, senata 5. departaments atsinis baronu Wolffu par wainigu tanî sinâ, ka tas sawu kutscheeri sakarsumâ un ahtrâs dusmâs eewainojis, un tadehl noteesajis winu uſ diwi mehnescheem zeetumâ un uſ daschu teesibu aprobeschoschanu. Spreedums, kas justizministeram preekschâ stahdits, wehl senatam naw atpakal nahzis.

Peterburga, 31. jul. Keisara Majestete wakar peenehma Kihnas suhtni markiju Tseng atwadischanahs audienzê. — Pilsgalms wakar pehz pusdeenas pahrbrauza no Peterhofas uſ Krasnoje-Selo, kur Keisaru Majestetes lihdſ ar Saweem weeseem, kuru starpâ ari Austrijas erzherzogu pahris, apbrauza kara lehgeri. Kad augstee Brauzeji tuwojahs Keisara lehgera pawilonam, saweenoto regimentu musikas kapelas kopigâ kori nospehleja Austrijas tautas himnu. — Leelais kara maneewers, uſ kuru, kâ sinams, atbrauks pulks ahrsemju ofizeeru, beigsees 11. augustâ.

Peschte, 30. jul. Ir issludinats kehnina raksts ministeru preekschneekam Tisa'm, kurâ nepareisee tulkojumi par jaunakeem pahrgrosijumeem starp generaleem top noschehloti un apleezinats, ka schee pahrgrosijumi notikuschi weenigi deenasta labâ.

Atbildoschais redaktors: Ernst Plates.

Lihdſ 1. augustam atnahkuschi 1003 kugi; aisgahjuschi 1030 kugi.

Sludinajumi.

Mahziba manâ **rokas darbu skolâ** sahksees 19. augustâ. Top pasneegta pamatiga mahziba **skroderschanâ, weschas schuhschanâ,** kâ ari **wisôs** zitôs seewerschu **rokas darbôs.** Maksa par semestri I. nod. 10 rbl., II. nod. 15 rbl. — Peeteikschanas peenemu no 11. augusta sahkot, ik deenas no plkst. 10—2 pusd. Suworow eelâ Nr. 8, 3 trepes augsti. — 2—3 skolneezes waru ari pensijâ peenemt.

Anna Feldmann, dz. **Jahn.** 2

Ikschkiles

draudses skolâ 1. septembri sch. g. taps meiteni usnemti skolâ. Rokas darbi teek sewischki eewehroti. Peeteikschanas tiks peenemtas lihdſ 20. augustam.

Draudses skolotajs: **Br. Knorr.**

Skolotajs

ar labahm leezibahm, kursch spehj slaidrâ **Kreewu, Latwju un Wahzu walodâ** behrneem mahzibas pasneegt **Skultes diwklasigâ Aleksandra pagast-skolâ,** teek ar scho usaizinats, 25. augustâ sch. g. pee weetiga weetneek-pulka Aleksandra skolâ uſ prowes lekziju un nolihgumu eerastees.

Skultê, 26. julijâ 1886.

№ 968. **Pagasta walde.** 3

Skultes Tetter Lihz dsirnawâs war **wilnas kahrsejs** tuhlin katrâ deenâ **weetu dabut.** Adrese pr. Lemsal, Ahdminôs. **J. Müller.**

Akmenu lauseji

atrod darbu. Tuwakas sinas Marstal eelâ Nr. 6, apakschâ, no pulkst. 12—1 pusdeenâ.

Rupat isnahza apakschâ parakstitâ apgahdeenâ un ir wisâs grahmatupahrdotawâs dabujams:

Dr. Mahrtina Lutera masais katkismis

preeksch skolas behrneem.

(Wahzisti no Otto Zuck.)

Maksa eesets **25** kap.

H. Heede,

grahmatu-pahrdotawa, Rigâ, masajâ Kaleju eelâ Nr. 20.

Wilhelm Freimann,

selta- un sudraba-leetu taisitajs,

Ahgelskalnâ,

leelajâ Lehger eelâ Nr. 3, Lemoniusa namâ, peedahwâ leelâ iswehlê

selta- u. sudraba-leetas.

Reparaturas

teek uſ **labako un lehtako** isdaritas.

Zeen. klienteem,

weetu mekletajeem, pastnoju pee pirmâ pusgada notezejuma, to kungu un kundschu wahrdus, kuri zaur manu gahdaschanu weetas ir dabujuschi:

J. Lubelsky, J. Dobrowolsky, iſ Warschawas, korespondetu weetas, Wilnâ; **M. Rosenfeld, J. Krastin, K. Freimann,** iſ Widsemes, muischas pahrwaldneeku weetas, Wilnas un Minskas gub.; **K. Kaugur,** iſ Widſ., apteek. mahz., Wilnâ; **B. Linkast,** iſ Kursemes, mahjskolotajs, Mogilewas gub.; **J. Loſs,** iſ Igaunijas, **J. Jakubowsky,** iſ Polijas, meschkungu weetas, Smolenskas un Kijewas gub.; **J. Chelkowsky, Aleks. Schrank,** iſ Posenes, tirgotaja paligi, Wilnâ un Minskâ; **J. Halle, F. Koch,** iſ Kurſ., **Peter Tilt,** iſ Widſ., kantora skrihw., Wilnâ; **J. Behrsinsch,** iſ Widſ., dahrsneeks, Minskâ; **Marta Mertens,** iſ Widsemes, saimneeze, Minskas gub.; **Minna Nagat,** iſ Leepajas, mahjskolot., Wilnas gub.; **Marie Janson,** iſ Widſ., pahrdeweja, Wilnâ; **Anna Knoll, Marie Knoll,** iſ Königsbergas, teatra dseedatajas, Wilnâ.

Augschminetee wahrdi teek dsehsti no schagada listes, un paleek wehl uſ preekschu peerakstijuschees klienti 27, no kureem leelaka dala muischas pahrwaldneeki, kuru sesona, kâ saprotams, tikai pehz jauna gada sahksees. Bes tam ir wairak simtu weetu mekletaju peeteikuschees, kuri naw wehl muhsu nosazijumus pildijuschi; tad wineem ari naw teesibas uſ walejahm weetahm. Wehl ihpaschi daram usmanigus wisus, kureem wajadsigs sawu dsihwes weetu pahrmainit un to gribetu isdarit zaur muhsu weikalu, to darit pee laika un ispildit muhsu nosazijumus, jo katram, kas eemaksajis, ir teesiba, wesetu gadu uſ katru walejo weetu peeteikties.

Kad wairak weetu mekletaju ir peeteikuschees, un mums ir leelaka ispehle, tad ari mums ir eespehjams, wairak un labakas weetas pagahdat. Daudzreiſ ir bijis ja-atsaka weetu deweju kungeem, kad naw mums bijis eespehjams, kreetnus darba spehkus peedahwat.

Beidsot wiseem saweem klienteem par lihdschinigo, muhsu weikalam dahwato ustizibu laipni pateikdamees, preezajamees par to, ka wiseem klaugeem par spihti, mums ir isdewees, pirmâ sahkumâ ar labu sekmi strahdat zeen. publikas interesê. Waram ari uſ preekschu daudſ wairak ko isdarit zaur plaschu pasihschanos un interesi publikâ, zaur ko muhsu weikals tahlu un tuwu tizis pasihstams. Luhdsam ari uſ preekschu, kâ lihdſ schim, zeen. publikai, tapat weetu deweju, kâ nehmeju kungeem, ar ustizibu mums nahkt pretim, un tâ muhsu gruhto usdewumu atweeglot. Teem zeenigeem klienteem, kuri lihdſ schim wehl naw weetas dabujuschi, laipni luhdsam, mums to nenemt launâ, jo neweenam weikalam naw eespehjams, wisus kandidatus likt weetâs; beidsamo liktenis ari daudzreiſ atkarahs no weetas deweju kungeem. Pee peeteikschanas jaeesuhta trihs pastmarkas; pehz tam teek isſuhtiti muhsu nosazijumi.

Adrese, kâ arween: Въ контору Грюнберга, въ г. Вильнѣ.

Alus bode

ir lehti pahrdodama Suworow eelâ Nr. 85, turpat ari fehtâ smehde atronahs.

Manâ bilschu- un grahmatu-drukatawâ un Latweeschu grahmatu-pahrdotawâ Rigâ, pee Petera basnizas, war dabut

Dsesmu grahmatas,

wisadôs eesehjumôs.

Ernst Plates.

Puhzischa

grahmatu un rakstamu leetu pahrdotawa

no 1. junija ne-atrodahs wairs

Kalku eelas stuhra bodê, bet tam paschâ eelâ Nr. 18,

Sander Martinsona kga namâ,

pehz jaunâ nosaukuma: Terbatas eelâ Nr. 18, Rigâ.

Puhzischu Gederts un beedr.

(G. Eulenbergs.) 1

Manâ bilschu- un grahmatu-drukatawâ, burtu-leetuwê un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ Rigâ, pee Petera basnizas, ir dabujama schahda grahmata:

Rehkenu usdoschanas

uſ tahpeles rehkinajamas ar

rehkenu isnahkumeem

preeksch pagasta skolahm.

Sarakstitas no A. Tehrauda.

Maksâ abas kopâ 30 kap., jeb usdewumi 20 kap. un isnahkumi 10 kap.

Ernst Plates.

Neweenai mahju saimneezei

newajadsetu kawetees pamehginajumu isdarit ar

Henkela

balinaschanas-sodu.

Jaw 10 gadus israhdijusehs par derigu.
Leelakais „masgaschanas" un „balinaschanas" spehks.
Par pilnigu neskahdibu teek galwots.
Ari preeksch koka un metala leetahm nepahrspehta.

Sikumiņi apzargata fabrikas sihme.

Sikumiņi apzargata fabrikas sihme.

Neweenai mahju saimneezei

newajadsetu tapehz preeksch sawas weschas zitu ko isleetat kâ

Henkela balinaschanas-sodu

ar druszin labahm seepehm.

Tikai ar „Henkela balinaschanas-sodu" war panahkt spihdoschi baltu weschu.

Lai labi eewehro augschejo fabrikas sihmi.

Noliktawa leelumâ un pahrdoschana pee **E. Höflingera.**

Stipru, ar tihru garschu

Rio-kafeju

mahrzinu par 38 kap. dabuja un peedahwâ

William Jenisch,

Schkuhnu eelâ Nr. 15, Stahlberga namâ.

Skolas-grahmatas,

tiklab jaunas, kâ ari jaw leetotas, wisâs walodâs, jauno skolas pusgadu eesahkot, peedahwâ

J. Kasimirs,

Eelschrigâ, Kalku un Walnu eelu stuhrî Nr. 39.

Isihrejams

gaischs, faufs **pagraba-dsihwoklis,** no 2 leelahm istabahm, ar sewischku ee-eju no eelas. Pet. Ahrrigâ, leelâ Kaleju eelâ Nr. 3.

Wisadas bildes

teek **eerahmetas un plakati** uſ beesa papihra **uswilkti** un **lakeereti** pa wislehtako zenu Aleksandra-bulwarî Nr. 1, 5 trep. aug.

Apstellesumi teek peenemti: Eelschrigâ: Aleksandra-bulwarî Nr. 1, **A. Kulikowski** k. tapetu bodê un **Ernst Plates** kga drukatawâ pee Petera basnizas; **Peterb. Ahrrigâ:** Aleksander-eelâ Nr. 19, **L. Friedrich** kga papiru bodê.

Mahja, preeksch kahda amatneeka jeb fuhrmana deriga, ir **pahrdodama,** Maskawas Ahrrigâ, Brunneeku eelâ Nr. 50.

Bruhna gows

zeturtdeen **noklihduse** no Safulauka meschaTop lubgts, pret pat.-algu winu nodot Safulaukâ Palisadu (Kuldigas) eelâ Nr. 25.

No pirkschanas lai sargahs!

Дозволено цензурою, г. Рига, 1. августа 1886. г.

Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernst Plates. Rigâ, pee Petera basnizas.

No polizijas atwehlets.